

Ocena rozprawy doktorskiej

„Ocena występowania zmian narządu wzroku u dzieci chorych na atopowe zapalenie skóry” lekarz Marty Pietruszyńskiej.

Atopowe zapalenie skóry (AZS) to jedno z częstych alergicznych schorzeń skóry o charakterze przewlekłym i nawrotowym. Występuje ono w 15-30% u dzieci w krajach rozwiniętych. Z tą jednostką chorobową mogą współistnieć u 25-50% chorych zmiany w obrębie narządu wzroku takie jak zapalenie brzegów powiek, zaburzenia filmu łzowego, stożek rogówki, zapalenie błony naczyniowej, zaćma i odwarstwienie siatkówki.

W piśmiennictwie istnieje wiele doniesień na temat występowania tych zmian u dorosłych, natomiast jest skąpe piśmiennictwo dotyczące problemów okulistycznych u dzieci z AZS, zwłaszcza w Polsce.

Za istotne uważam podjęcie tej tematyki przez doktorantkę.

Przedstawiona mi do oceny rozprawa doktorska liczy 100 stron, 20 tabel i 30 rycin oraz 93 pozycje piśmiennictwa i ma typowy układ dla tego rodzaju pracy. We wstępie doktorantka przedstawia epidemiologię AZS, kryteria rozpoznania, ocenę nasilenia AZS a także epidemiologię i ocenę zmian w narządzie wzroku. Ta część pracy jest przejrzysta i dokładnie przedstawiona.

Cel pracy został jasno sformułowany. Doktorantka postanowiła ocenić częstość występowania zmian w narządzie wzroku u dzieci z AZS w wieku od 6 do 18 lat. Podjęła się oceny występowania powikłań okulistycznych w zależności od nasilenia zmian skórnych i stężenia swoistego IgE w surowicy. Postanowiła również ocenić wpływ zmian ocznych na komfort życia dzieci chorych na AZS. Badania uzyskało zgodę Komisji Bioetycznej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

Materiał i metody nie budzą zastrzeżeń. Do badania zakwalifikowano 30 dzieci w wieku 6-18 lat leczonych w Klinice Pneumonologii i Alergologii Wieku Dziecięcego WUM oraz w poradni przyklinicznej a także w Klinice Okulistyki

CMKP i Centrum Okulistycznym „Libermedic”.

Grupę kontrolną stanowiło 30 dzieci zdrowych w tym samym wieku. Kryteria włączenia i wyłączenia do badań zostały dokładnie opisane.

Wszystkie osoby (pacjenci lub ich opiekunowie) wypełniali 13 pytaniami ankietę a następnie wykonywano w 2 grupach badanie pediatryczne z oceną nasilenia AZS wg. skali VAS i Indeksu SCORAD. W kolejności wykonywano badanie okulistyczne z oceną ostrości wzroku, pomiar ciśnienia śródgałkowego a następnie oceniano przedni i tylny odcinek oka w lampie szczelinowej z użyciem soczewki Volk. Wykonywano topografię rogówki, test Schirnera i czas przerwania filmu łzowego (t- BUT) i oznaczono stężenie swoistego IgE w surowicy. Do oceny uzyskanych danych użyto adekwatnych testów statystycznych (Statistica 13,3, test Shapiro-Wilka, test Manna-Whitneya, korelację rang Spearmana). Za poziom istotności statystycznej przyjęto $p < 0,05$. Wyniki zostały przedstawione w sposób dokładny, ilustrowane licznymi tabelami i rycinami.

Badanie wykazało, że dzieci z AZS miały istotny statystycznie nieprawidłowy czas przerwania filmu łzowego oraz test Schirnera poniżej normy. U 1 dziecka z AZS wykryto obuoczny stożek rogówki bardziej zaawansowany w oku prawym. Jedynie u 1 dziecka z grupy porównawczej stwierdzono nieznacznie skrócony czas przerwania filmu łzowego. U żadnego badanego dziecka w obu grupach nie stwierdzono jaskry, zapalenia błony naczyniowej czy odwarstwienia siatkówki.

Dzieci chorujące na AZS które „tarły” oczy miały tendencję do cieńszych rogówek w oku po stronie prawej ręki dominującej w stosunku do dzieci zdrowych ale nie stwierdzono istotności statystycznej.

U wszystkich dzieci z AZS występowało podwyższone stężenie sIgE. Nasilenie świądu skóry oceniane według skali VAS wpływało na komfort życia chorujących na AZS i stwierdzono tu korelację z nasileniem zmian narządu wzroku chociaż nie były to wartości istotne statystycznie.

Dało się stwierdzić powiązanie wyższych wartości skali VAS z nasileniem świądu u dzieci z AZS wpływającym na komfort życia i wyższym stężeniu sIgE a niższymi parametrami oceny filmu łzowego (test Schirmera i BUT).

Dyskusja została poprowadzona profesjonalnie i świadczy o dużej wiedzy doktorantki.

Pracę kończy 7 wniosków. Doktorantka potwierdza w jednym z nich występowanie zmian w narządzie wzroku a głównie zaburzeń filmu łzowego u dzieci z AZS.

Wykazuje, że dzieci z AZS, które „trą” oczy mają tendencję do ścięnięcia rogówki a zmiany oczne są również powiązane z nasileniem zmian skórnych. Natomiast nasilenie zmian w narządzie wzroku u dzieci z AZS nie wpływa w znacznym stopniu na pogorszenie komfortu życia badanych dzieci.

Za ważny uważam ostatni wniosek stwierdzający, że dzieci z AZS wymagają opieki okulistycznej w celu wczesnego wykrywania zmian w narządzie wzroku co ma wartość prewencyjną.

Z pozycji recenzenta pragnę zauważyć, że można zmniejszyć liczbę wniosków, ponieważ niektóre są powieleniem otrzymanych wyników. Uwagi te w niczym nie umniejszają wartości pracy doktorskiej.

Piśmiennictwo zostało odpowiednio dobrane i prawidłowo cytowane.

Podsumowując oceniam wysoko przedstawioną mi do oceny dysertację.

Rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art.13 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U.nr 65, poz.595 z póź.zm) w związku z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę –Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1669 z późn.zm.)

Zwracam się do Wysokiej Rady Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego o dopuszczenie lek. med. Marty Pietruszyńskiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego"

KIEROWNIK KLINIKI
Okulistyki Dziecięcej
z Ośrodkiem Leczenia Łęza

prof. dr hab. n. med. Aina Bokunowicz-Lazarczyk